

Βρυξέλλες, 19 Δεκεμβρίου 2019
(OR. en)

15231/19

ATO 109
RECH 528
SAN 525

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 19 Δεκεμβρίου 2019

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 14564/19 ATO 100 RECH 506 SAN 489

Θέμα: Διαχείριση αποβλήτων σε μη ενεργειακές χρήσεις πυρηνικών και
ραδιολογικών τεχνολογιών
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη διαχείριση αποβλήτων σε μη ενεργειακές χρήσεις πυρηνικών και ραδιολογικών τεχνολογιών, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Περιβάλλοντος κατά την 3741η σύνοδό του στις 19 Δεκεμβρίου 2019.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη διαχείριση αποβλήτων σε μη ενεργειακές χρήσεις πυρηνικών και ραδιολογικών τεχνολογιών

Αναγνωρίζοντας

- ότι οι πυρηνικές και ραδιολογικές τεχνολογίες παίζουν σημαντικό ρόλο εκτός του τομέα της πυρηνικής ενέργειας σε ζωτικούς τομείς, όπως η ιατρική, η βιομηχανία, η γεωργία, το διάστημα, η έρευνα και το περιβάλλον, παρέχοντας πολλά οφέλη στους πολίτες της ΕΕ και έχοντας επίγνωση της σημαντικής συμβολής που μπορεί να έχει η πυρηνική επιστήμη στην αντιμετώπιση κοινωνικών προκλήσεων·
- ότι η νομοθεσία Ευρατόμ απαιτεί η μη ενεργειακή χρήση πυρηνικών και ραδιολογικών τεχνολογιών να είναι δεόντως αιτιολογημένη, η προστασία του κοινού, των ασθενών και του προσωπικού από την ακτινοβολία να έχει βελτιστοποιηθεί και τα ραδιενεργά απόβλητα και αναλωμένα καύσιμα να γίνονται αντικείμενο ασφαλούς διαχείρισης και διάθεσης·
- ότι οι δραστηριότητες του τομέα πυρηνικών και ραδιολογικών τεχνολογιών παράγουν αναλωμένα καύσιμα και/ή ραδιενεργά απόβλητα σε όλα τα κράτη μέλη·
- την οδηγία 2011/70/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 2011, η οποία θεσπίζει κοινοτικό πλαίσιο για την υπεύθυνη και ασφαλή διαχείριση αναλωμένων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, ώστε να μην επιβάλλονται περιττά βάρη στις μελλοντικές γενιές·
- την οδηγία 2006/117/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2006, σχετικά με την επιτήρηση και τον έλεγχο των αποστολών ραδιενεργών αποβλήτων και αναλωμένου πυρηνικού καυσίμου, ώστε να διασφαλίζεται η κατάλληλη προστασία του πληθυσμού·
- την οδηγία 2009/71/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2009, περί θεσπίσεως κοινοτικού πλαισίου για την πυρηνική ασφάλεια πυρηνικών εγκαταστάσεων και την οδηγία 2014/87/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 8ης Ιουλίου 2014 για τροποποίηση της οδηγίας 2009/71/Ευρατόμ·

- την κοινή σύμβαση για την ασφάλεια διαχείρισης του αναλωμένου καυσίμου και την ασφάλεια διαχείρισης των ραδιενεργών αποβλήτων·
- τα εθνικά προγράμματα των κρατών μελών για τη διαχείριση αναλωμένων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων τα οποία καλύπτουν όλους τους τύπους αναλωμένων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους και όλα τα στάδια της διαχείρισής τους από την παραγωγή έως τη διάθεση·
- τις εκθέσεις των κρατών μελών σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2011/70/Ευρατόμ του Συμβουλίου και τις εκθέσεις για την εφαρμογή της οδηγίας 2006/117/Ευρατόμ του Συμβουλίου·
- τις εθνικές εκθέσεις των συμβαλλομένων μερών σχετικά με την κοινή σύμβαση για την ασφάλεια διαχείρισης του αναλωμένου καυσίμου και την ασφάλεια διαχείρισης των ραδιενεργών αποβλήτων·
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2019 για τις μη ενεργειακές πυρηνικές και ραδιολογικές τεχνολογίες και εφαρμογές·
- ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την έκθεση για την ευρωπαϊκή μελέτη για τις ιατρικές, βιομηχανικές και ερευνητικές εφαρμογές της πυρηνικής τεχνολογίας και της τεχνολογίας ακτινοβολίας (ISBN 978-92-79-99659-7)·
- ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ το εν εξελίξει έργο που έχει επιτελεστεί αναφορικά με τη συγκριτική ανάλυση των προσεγγίσεων των κρατών μελών όσον αφορά τον ορισμό των εθνικών απογραφών ραδιενεργών αποβλήτων και αναλωμένων καυσίμων·
- ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ το έργο που πραγματοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρατόμ για την περίοδο 2014-2018 και του τρέχοντος προγράμματος εργασίας της Ευρατόμ για την περίοδο 2019-2020· όσον αφορά την έρευνα και ανάπτυξη τεχνολογιών και δεξιοτήτων σε σχετικούς τομείς όπως στη διαχείριση αποβλήτων και στην προστασία από την ακτινοβολία·
- ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ τα πορίσματα του εργαστηρίου SAMIRA σχετικά με τη διαχείριση των αναλωμένων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων που προκύπτουν από μη ενεργειακές χρήσεις των πυρηνικών και ραδιολογικών τεχνολογιών, το οποίο διοργάνωσε η Επιτροπή και η φινλανδική Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Βρυξέλλες τον Νοέμβριο του 2019·
- ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ τα πορίσματα του εργαστηρίου για τη συγκριτική ανάλυση των προσεγγίσεων των κρατών μελών όσον αφορά τον ορισμό των εθνικών απογραφών ραδιενεργών αποβλήτων και αναλωμένων καυσίμων, το οποίο διοργάνωσε η Επιτροπή στις Βρυξέλλες τον Νοέμβριο του 2019.

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

1. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ το προπαρασκευαστικό έργο που έχει αναλάβει η Επιτροπή με σκοπό την ανάπτυξη ενός Στρατηγικού Θεματολογίου για Ιατρικές, Βιομηχανικές και Ερευνητικές Εφαρμογές (SAMIRA) της πυρηνικής και ραδιολογικής τεχνολογίας.
2. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι μη ενεργειακές χρήσεις πυρηνικών και ραδιολογικών εφαρμογών έχουν θετική επίπτωση στην υγεία της κοινωνίας. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εξετάζεται ο πλήρης κύκλος ζωής της μη ενεργειακής χρήσης πυρηνικών και ραδιολογικών εφαρμογών όταν χρησιμοποιούνται.
3. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι υπάρχουν διαφορετικοί τύποι ροών αποβλήτων από μη ενεργειακές χρήσεις πυρηνικών και ραδιολογικών τεχνολογιών. Κατά κανόνα, τα απόβλητα παράγονται σε μικρές ποσότητες κατά τύπους και με διάφορους τύπους και ιδιότητες και η διαχείριση αποβλήτων θα συνεχιστεί κατά τις επόμενες δεκαετίες.
4. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι οι ανάγκες για διαχείριση αποβλήτων στα κράτη μέλη απορρέουν από διάφορες δραστηριότητες στην κοινωνία. Σχετικά παραδείγματα είναι τα αναλωμένα καύσιμα από ερευνητικούς αντιδραστήρες και αντιδραστήρες δοκιμών, τα ραδιενεργά απόβλητα από τη λειτουργία και την παύση λειτουργίας ερευνητικών εγκαταστάσεων, τα ραδιενεργά απόβλητα από την παραγωγή ραδιοϊσοτόπων, τα ραδιενεργά απόβλητα από την ιατρική και οι κλειστές πηγές εκτός χρήσης.
5. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι είναι σημαντικό να ελαχιστοποιείται η ποσότητα και η δραστηριότητα των ραδιενεργών αποβλήτων, στο μέτρο του ευλόγως εφικτού και σύμφωνα με τις εθνικές πολιτικές και το κοινοτικό δίκαιο, καθώς και να αναπτύσσονται και να τίθενται σε λειτουργία νέες τεχνολογίες ή εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων.
6. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι, με την επιφύλαξη της τελικής ευθύνης των κρατών μελών για τον χειρισμό, την αποθήκευση και τη διάθεση των ραδιενεργών αποβλήτων που παράγονται στην επικράτειά τους, η διασφάλιση υπεύθυνου και ασφαλούς χειρισμού, αποθήκευσης και διάθεσης αποβλήτων θα πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα για όλες τις δραστηριότητες σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο.

7. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ευθύνη των κρατών μελών να διαθέτουν εθνική πολιτική διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων μεταξύ άλλων ραδιενεργών αποβλήτων και αναλωμένων καυσίμων που προκύπτουν από μη ενεργειακές χρήσεις πυρηνικών και ραδιολογικών τεχνολογιών.
8. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι θα πρέπει να υιοθετείται μια κλιμακούμενη προσέγγιση για διαφορετικές ροές αποβλήτων, καθώς και ότι οι λύσεις ενδέχεται να εξαρτώνται από την κλίμακα των χρήσεων και τη φάση των προγραμμάτων για χρήση πυρηνικών και ραδιολογικών τεχνολογιών.
9. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τις διαφορετικές εθνικές πολιτικές για τα αναλωμένα καύσιμα και τη διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων· ότι τα κράτη μέλη δύνανται να έχουν κεντρικές ή κατά τόπους εγκαταστάσεις για τον χειρισμό, την αποθήκευση και τη διάθεση. Οι δραστηριότητες αυτές ενδέχεται να παρέχονται μέσω δημόσιων ή ιδιωτικών οργανισμών.
10. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι εθνικές λύσεις δεν είναι ούτε άμεσα διαθέσιμες ούτε ευλόγως εφικτές. Υπ' αυτό το πρίσμα, θα μπορούσαν να εξεταστούν ως βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις οι υπηρεσίες, οι εγκαταστάσεις και οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή διάθεσης που είναι κοινές για τα κράτη μέλη. Αυτή η από κοινού χρήση θα χρειαζόταν πολιτικές αποφάσεις και κοινωνική αποδοχή, καθώς και τεχνικές και νομικές λύσεις. Ωστόσο, η πρωτοβουλία για τέτοιου είδους συνεργασία θα έπρεπε να ληφθεί από τα κράτη μέλη.
11. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι η συνεργασία μεταξύ κρατών μελών σήμερα περιλαμβάνει κοινά ερευνητικά προγράμματα, που είναι αναγκαία για την ανάπτυξη λύσεων και γνώσης στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων. Επιπλέον, η από κοινού αξιοποίηση τεχνολογιών, υπηρεσιών και γνώσης μπορεί να αυξήσει τον αριθμό των δυνητικών λύσεων διαχείρισης αποβλήτων τόσο σε εθνικό όσο και σε υπερεθνικό επίπεδο.

12. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικά τα ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για την ανάπτυξη λύσεων και βέλτιστων πρακτικών καθώς και προκειμένου να διατηρούνται η εμπειρογνώσια, οι δεξιότητες και οι πόροι στον τομέα της διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων από μη ενεργειακές χρήσεις πυρηνικών και ραδιολογικών τεχνολογιών. Θα πρέπει να υποστηριχθεί περαιτέρω η από κοινού διοργάνωση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, ώστε να αυξηθεί η διαθεσιμότητα και το πεδίο εφαρμογής της εμπειρογνώσιας και να κοινοποιούνται οι βέλτιστες πρακτικές μεταξύ όλων των κρατών μελών.
13. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για τη διατήρηση και ανάπτυξη εμπειρογνώσιας, δεξιοτήτων και πόρων σχετικών με τις ανάγκες τους. Η χαρτογράφηση των υφιστάμενων εμπειρογνώσιας, δεξιοτήτων και πόρων είναι αναγκαία για τον σχεδιασμό και την ικανοποίηση των μελλοντικών αναγκών. Θα πρέπει να διενεργείται σε εθνικό επίπεδο και μέσω ευρωπαϊκής συνεργασίας, όπως είναι το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Πόρων.
14. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ την ευθύνη των κρατών μελών και της Κοινότητας να συμπεριλάβουν δεδομένα αναφορικά με τα ραδιενεργά απόβλητα από μη ενεργειακές χρήσεις πυρηνικών ή ραδιολογικών τεχνολογιών στις εκθέσεις για τη διαχείριση αποβλήτων σε όλα τα επίπεδα.
-